

VISIE <<

Phytophthora is veredelaars te vlug af

Terwijl veredelingsbedrijven aardappelrassen ontwikkelen die resistent zijn tegen *Phytophthora infestans*, ontwikkelt de ziekteverwekker nieuwe agressieve stammen die zich snel over Europa verspreiden. Dat blijkt uit onderzoek van EuroBlight. Fytopatholoog Francine Govers is niet verbaasd.

FOTO: WIKIPEDIA

Hoe ontstaan deze nieuwe agressieve varianten?

'*Phytophthora* heeft een dynamisch genoom; hij kan heel snel stukjes DNA kopiëren of weggooien. Als één variant zich goed staande weet te houden in een veld onder druk van bespuitingen, dan overleeft die, drukt hij andere stammen weg en kan hij zich ontwikkelen tot een epidemie.'

Gaan de nieuwe varianten de aardappeloogst aantasten?

'Dat zal in de komende maanden blijken. We weten niet of de belangrijkste aardappelrassen resistent zijn tegen deze stammen. De veredelaars vinden resistentie tegen *Phytophthora* belangrijk, maar nog belangrijker vinden ze de opbrengst, kleur en smaak.'

Waarom niet snel resistentie inbouwen in de aardappel?

'Dat kun je doen, maar dan moet je eerst resistentiegenen vinden in bijvoorbeeld wilde aardappelen die deze nieuwe agressieve vorm buiten de deur houden. Je kunt zelfs resistentiegenen stapelen, voor duurzame resistentie tegen *Phytophthora*. Dat heeft het Durph-project van WUR bewezen. Maar dan moet je die genen nog inbrengen in een bestaande cultivar en die knolletjes gedurende vijf jaar vermeerderen voordat je voldoende pootgoed hebt. Tegen die tijd kunnen er alweer nieuwe agressieve *Phytophthora*-klonen zijn.'

Dus de ziekteverwekker is sneller?

'*Phytophthora* is zo dynamisch, die kan genen weggooien zodat de resistente aardappelplant hem niet meer herkent en alsnog ziek wordt. Gelukkig hebben we ook resistentiegenen die aanhaken op genen die de ziekteverwekker altijd nodig heeft. Die kan hij niet weggooien, maar dan heeft hij weer andere ingenieuze methoden die de herkenning onderdrukken.'

Wie gaat de race uiteindelijk winnen?

'Dat hangt van je techniek af. De aardappel wordt nu vegetatief vermeerderd, maar je kunt de aardappel ook uit zaad opgroeien, bewijst het bedrijf Solynta. In dat geval kun je na kruisen en selecteren – in theorie – heel snel voldoende aardappelzaad in handen krijgen van een resistent ras.' **AS**